

INFORMACE Z OBLASTI FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Oddělení plánování a rozvoje sociálních služeb

Osnova:

1. Systém financování sociálních služeb v ČR
2. Zasazení financování sociálních služeb do legislativního rámce
3. Kraj v roli gestora sítě a donátora
4. Pověřovací akt, Veřejnoprávní smlouva, Rozhodnutí o poskytnutí příspěvku na provoz
5. Vysvětlení vícezdrojového financování
6. Vyrovnávací platba a postup jejího stanovení
7. Kontrola čerpání veřejných zdrojů

SSL vymezuje zákon č. 108/2006 Sb., a vyhl. č. 505/2006 Sb.
Není možné poskytovat sociální služby bez registrace.

Evidence: MPSV, Registr poskytovatelů SSL (veřejný)

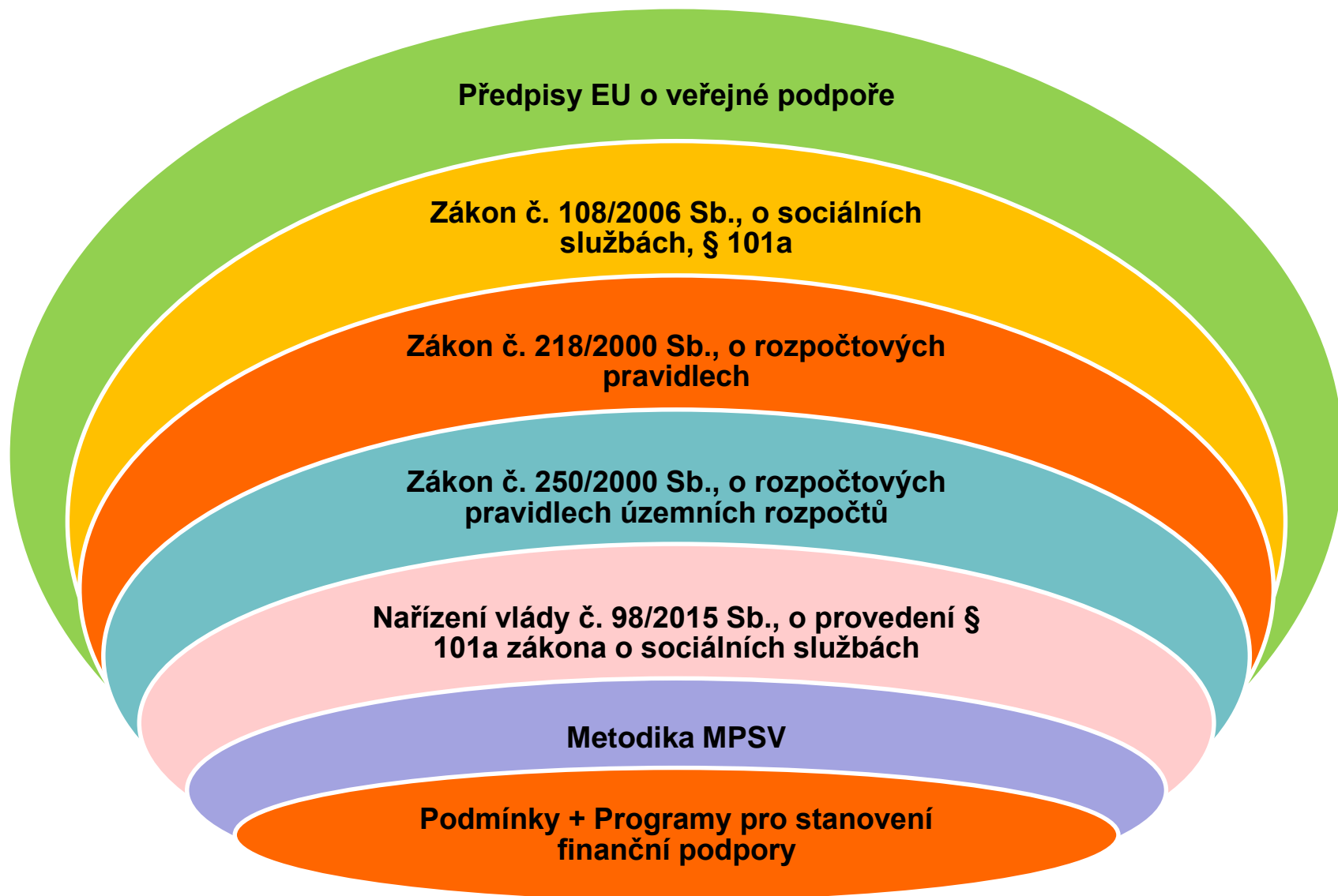

MPSV

- vyhlašuje dotační řízení pro kraje na podporu SSL.
- vydává rozhodnutí o dotaci kraji na základě objemu finančních prostředků schválených ve státním rozpočtu.

Krajský úřad

- vyhlašuje dotační řízení pro poskytovatele SSL.
- Poskytovatelé SSL podávají žádosti **kraji**.
- podává žádost o dotaci ze státního rozpočtu MPSV.
- Dotace jsou s ohledem na přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu poskytovatelům SSL poskytovány **krajem** dle veřejnoprávních smluv příp. rozhodnutí o poskytnutí příspěvku na provoz.
- provádí kontrolu poskytnutých finančních prostředků
- provádí vyúčtování se státním rozpočtem.

- **Předpisy EU o veřejné podpoře** – např. Rozhodnutí komise č. 2012/21/EU.
- **Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, § 101a** – povinnost krajů postupovat v souladu s pravidly EU o veřejné podpoře nebo v souladu se zákonem o veřejných zakázkách; rozhodování o poskytnutých finančních prostředcích svěřeno zastupitelstvu kraje.
- **Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech** a obměně některých souvisejících zákonů – na základě tohoto zákona MPSV vydává rozhodnutí o poskytnutí dotace krajům.
- **Nařízení vlády č. 98/2015 Sb., o provedení § 101a zákona o sociálních službách** – neuznatelné náklady, termín pro podání žádosti kraje.
- **Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů** – forma poskytování prostředků z rozpočtů krajů: dotace / příspěvek na provoz.

- **Metodika MPSV**: aktualizovaná pro daný rok
- **Podmínky pro stanovení finanční podpory**: jsou nezbytnou součástí Žádosti ZK o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu, kterou kraj předkládá MPSV nejpozději do 31.7. kalendářního roku, který předchází roku, na který se dotace žádá.
- **Programy pro poskytování finanční podpory**: upravují postup při zpracování, podávání a posuzování „Žádosti poskytovatelů sociálních služeb o finanční podporu z rozpočtu ZK“ a rozpracovávají pravidla a postup pro stanovení výše finanční podpory.

Odpovědný za zajištění dostupnosti SSL na svém území

- Plánování (SPRSS)
- Vytváření sítí (Krajské sítě)
- Odpovědnost za režim VP v rámci sítě

Poskytovatel podpor

- Státní rozpočet (§ 101a ZSS + ESIF)
- Územní rozpočet

Podpora je v režimu služeb SGEI – služby obecného hospodářského zájmu

- **Krajské pověření – obec přistupuje**
- **Pověření MPSV – obec přistupuje**
- **Obec vydá sama pověření / přebírá povinnosti členského státu za slučitelnou VP**

Znaky přerozdělování veřejných prostředků

- **Transparentnost, rovnost**
- **Stejné podmínky pro všechny poskytovatele sociálních služeb bez rozdílu právní formy (nediskriminace)**
- **Z důvodu docílení přistupujeme k rozdělení přes vyhlašování programů (zdroje z MPSV – kapitola 313, vlastní zdroje ZK)**

- **Pověření** je akt, kterým je poskytovatel SSL pověřen k poskytování služeb obecného hospodářského zájmu pro zajištění dostupnosti SSL na území Zlínského kraje.
- **Pověření obsahuje následující údaje:**
 - ✓ identifikační údaje kraje jako pověřovatele
 - ✓ identifikace poskytovatele SSL
 - ✓ identifikace sociální služby
 - ✓ časové období
 - ✓ odkaz na Rozhodnutí EU a schválené dokumenty kraje
 - ✓ popis kompenzačního mechanismu a parametrů pro výpočet vyrovnávací platby (odkaz na Podmínky)
 - ✓ podpis pověřovatele a pověřovaného

- **Veřejnoprávní smlouva** řeší maximální výši finanční podpory formou vyrovnávací platby za provedení služby obecného hospodářského zájmu za stanovených podmínek.
- **Kritéria poskytování vyrovnávací platby** představují **indikátory** stanovené pro každý druh sociální služby. Indikátor je výkonovým měřítkem sociální služby, k jehož zajištění bude poskytovatel sociální služby smluvně zavázán.
- **Rozhodnutí o poskytnutí příspěvku na provoz** řeší maximální výši finanční podpory formou vyrovnávací platby za provedení služby obecného hospodářského zájmu za stanovených podmínek (používá se pro příspěvkové organizace zřízené Zlínským krajem).

- **Mezi základní obsahové náležitosti Veřejnoprávní smlouvy/Rozhodnutí patří:**
 - ✓ identifikační údaje poskytovatele finanční podpory
 - ✓ identifikační údaje příjemce finanční podpory
 - ✓ identifikační údaje sociální služby
 - ✓ celková částka finanční podpory, rozpis částky, výše záloh a termíny poskytnutí
 - ✓ časové období, na které je Veřejnoprávní smlouva platná a účinná
 - ✓ vymezení nákladů, které nelze z finanční podpory hradit
 - ✓ povinnosti poskytovatele SSL
 - ✓ sankční ustanovení
 - ✓ právo kontroly čerpání/použití finanční podpory u poskytovatele SSL
 - ✓ ukončení Veřejnoprávní smlouvy, zrušení Rozhodnutí ze strany kraje i poskytovatele SSL
 - ✓ odkaz na nedílnou součást Veřejnoprávní smlouvy/Rozhodnutí
 - ✓ datum podpisu Veřejnoprávní smlouvy/Rozhodnutí smluvními stranami a jejich podpisy

Zdroje financování:

- od uživatelů sociálních služeb
- z fondů zdravotních pojišťoven
- ostatní zdroje
- od územně samosprávných celků (KRAJ, OBEC) – **veřejný zdroj.**
- z MPSV (tyto zdroje představují významný podíl na všech zdrojích a jsou poskytovány formou VYROVNÁVACÍ PLATBY) – **veřejný zdroj.**

Účel dotace na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb a v souladu se schváleným střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje.

Obvyklé náklad slouží pro pokrytí běžných nákladů sociální služby přímo související s její realizací ve vazbě na základní činnosti. Stanoven vždy dle druhu či skupinu sociálních služeb, dále členěny dle cílové skupiny či kapacity

Výše vyrovnávací platby se v konečném důsledku vypočítává dle vzorce:

VYROVNÁVACÍ PLATBA = náklady sociální služby *minus* výnosy sociální služby vč. přiměřeného zisku sociální služby

- Představuje „**vyrovnání**“ zdrojů, které poskytovateli SSL chybí k pokrytí čistých nákladů vynaložených při plnění závazků veřejné služby.
- Je **upravena předpisy Evropské unie o veřejné podpoře** – pro systematickou aplikaci k financování sociálních služeb je nejvýznamnější její úprava daná **Rozhodnutím komise č. 2012/21/EU** o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu („Rozhodnutí SGEI“).
- Jedná se o **platbu z veřejných rozpočtů**, kterou veřejná instituce poskytuje určitému subjektu k pokrytí nákladů veřejně prospěšných služeb, k jejichž poskytování byl vybrán resp. pověřen.

Vykázaná data

- Na základě vykazovaných dat jsou vypočítány celkové náklady a výnosy jednotlivých sociálních služeb.
- Náklady pro výpočet vyrovnávací platby se rozumí veškeré náklady poskytovatele SSL vzniklé výlučně při poskytování služeb obecného hospodářského zájmu, jimiž byl pověřen.

Stanovení „Obvyklých nákladů“

- Modelovány ze skutečných nákladů poskytovatelů dané SSL zařazených do Sítě.
- Vychází se při tom z analýz dvou kalendářních let předcházejících roku, ve kterém se maximální částka pro vyrovnávací platbu stanoví.
- Maximální výše obvyklých nákladů se stanovuje pro každý druh sociální služby individuálně.

Stanovení „Obvyklých výnosů“

- Modelovány ze skutečných zdrojů poskytovatelů dané SSL zařazených do Sítě.
- Vychází se při tom z analýz dvou kalendářních let předcházejících roku, ve kterém se maximální částka pro vyrovnávací platbu stanoví.
- Maximální výše finančních prostředků se stanovuje pro každý druh sociální služby individuálně.

Stanovení podílů všech zdrojů

- Ze stanoveného „Obvyklého nákladu“ jsou rozpočítány jednotlivé zdroje na základě podílů stanovených analýzou skutečnosti.
- Stanoveny předpokládané podíly zdrojů od uživatelů, fondů zdravotních pojišťoven, z ÚSC a **zbytek nepokrytých nákladů „vyrovnává“ zdroj státní rozpočet.**

- V případě, že Zlínský kraj obdrží ze státního rozpočtu částku nižší, než kterou požadoval/definoval na příslušný kalendářní rok pro zajištění plnění povinností zajišťovat dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se Střednědobým plánem, budou uplatněny **redukční mechanismy**, kterými se maximální objem podpory pro vyrovnávací platbu poskytovatelům sociálních služeb transparentním principem snižuje.
- **Redukční mechanismy** jsou, v závislosti na objemu přidělených finančních prostředků, uplatněny ve dvou úrovních:
 - ❑ **I. úroveň redukce** – při použití této redukce bylo postupováno tak, že se předpokládané obvyklé náklady sociálních služeb na danou jednotku snížily o předpokládanou **míru inflace daného roku** (zdroj: ČNB), na který se kompenzace stanovila. Celkový předpokládaný podíl ostatních výnosů z jiných než veřejných zdrojů, nebyl touto změnou ovlivněn.
 - ❑ **II. úroveň redukce 2020** – bez ohledu na právní formu poskytovatele se odvíjela od druhu služby v **závislosti na možných zdrojích, které mohou poskytovatelé na zajištění poskytované služby získat z jiných než veřejných zdrojů**. Z tohoto hlediska byly pro účely redukčních mechanismů služby členěny do kategorií uvedených v následující Tabulce

KATEGORIE	ZÁKLADNÍ SKUPINA A FORMA SOCIÁLNÍ SLUŽBY	REDUKCE
I. kategorie	Pobytové služby sociální péče	8,55 %
II. kategorie	Ambulantní a terénní služby sociální péče	5,70 %
III. kategorie	Pobytové služby sociální prevence	3,99 %
IV. kategorie	Služby sociálního poradenství	3,42 %

Příklad:

Domov pro seniory (1 – 40 lůžek)

Počet lůžek 29

Požadavek poskytovatele 8.450.980 Kč

ON 465 000 Kč

1. Modelace obvyklých nákladů: 465 000 x 29 lůžek = 13.485.000 Kč

2. Modelace celkových obvyklých výnosů:

a) Uživatelé: 204.687 Kč/jed. x 29 lůžek = 5.935.923 Kč

b) FZP: 19.240 Kč/jed. x 29 lůžek = 557.960 Kč

c) Ostatní: 14.430 Kč/jed. x 29 lůžek = 418.470 Kč

d) ÚSC: 23.250 Kč/jed. x 29 lůžek = 674.250 Kč (1/3 Kraj – 224.750 Kč, 2/3 Obce – 449.500 Kč)

e) SR: 13.485.000 Kč – 5.935.923 Kč - 557.960 Kč - 418.470 Kč - 674.250 Kč = 5.898.397 Kč

Příklad:

Domov pro seniory (1 – 40 lůžek)

Počet lůžek 29

Požadavek poskytovatele 8.450.980 Kč

ON 465 000 Kč

	Obvyklé náklady na jednotku	počet lůžek	Výpočet
Náklady celkem:	465 000	29	13 485 000
Zdroje celkem:			13 485 000
z toho Uživatelé	204 687	29	5 935 923
z toho FZP	19 240	29	557 960
z toho Ostatní	14 430	29	418 470
z toho ÚSC	23 250	29	674 250
	z toho Obec 2/3		449 500
	z toho Kraj 1/3		224 750
z toho SR (Celkové náklady - jednotlivé zdroje)			5 898 397
Vyrovnaný rozpočet		Náklady	Výnosy
		13 485 000	13 485 000

Dopady výpadku zdroje „obce“:

- Snižuje základ pro výpočet „obvyklých výnosů“ pro další rok – **tzn. zvyšování podílu SR**
- Poskytovatel musí v daném roce shánět peníze z jiných zdrojů – **pokud nesežene je zde riziko ztráty**
- Menšímu počtu uživatelů nebo v menším rozsahu, nižší kvalita, nejhorší variantou je pak ukončení služby

- **Kontrolní mechanismy** se zaměřují na dodržování platné legislativy a na účelné, hospodárné a efektivní využití finančních prostředků na základě stanovených kvantitativních a kvalitativních ukazatelů a plnění smluvních podmínek.
- **Zásady:**
 - ✓ příjemce finanční podpory musí dodržet podmínky stanovené ve Veřejnoprávní smlouvě nebo Rozhodnutí o závazku veřejné služby a poskytnutí vyrovnávací platby
 - ✓ příjemce finanční podpory vede oddělené účetnictví pro služby, k jejichž výkonu byl pověřen závazkem veřejné služby
 - ✓ příjemce finanční podpory není oprávněn použít vyrovnávací platbu na jiný účel než na financování závazku veřejné služby dle Veřejnoprávní smlouvy nebo Rozhodnutí
 - ✓ poskytovatel SSL je povinen odboru sociálních věcí KÚZK předložit rozpočet SSL ve stanovené formě a struktuře
 - ✓ příjemce finanční podpory předkládá písemné vyúčtování skutečností a využití vyrovnávací platby na veřejné služby a dokládá, zda mu nebyla poskytnuta nadměrná vyrovnávací platba
 - ✓ poskytovatel SSL je v rámci vyúčtování povinen vyčíslit případný přeplatek vyplývající z poskytnutých záloh a tento vrátit kraji

- **Kraj provádí kontroly v souladu s platnou legislativou**, zejména se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a zákonem č. 255/2012 Sb., kontrolní řád.
- **Veřejnosprávní kontrola** je vykonávána na základě zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) a zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).
- **Veřejnosprávní kontrolou se rozumí** finanční kontrola skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky, a to před jejich poskytnutím, v průběhu jejich použití a následně po jejich použití.

Děkuji za pozornost

Ing. Lenka Kapustová

vedoucí oddělení plánování a rozvoje sociálních služeb

Krajského úřadu Zlínského kraje

tel. 577 043 310

lenka.kapustova@kr-zlinsky.cz

